

Bijstellingen volumemutaties Nationale Rekeningen 2005

08

Ben Dankmeyer

Publicatiedatum CBS-website: 19 september 2008

Verklaring van tekens

.	= gegevens ontbreken
*	= voorlopig cijfer
x	= geheim
–	= nihil
–	= (indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	= het getal is kleiner dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	= een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2005–2006	= 2005 tot en met 2006
2005/2006	= het gemiddelde over de jaren 2005 tot en met 2006
2005/'06	= oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2005 en eindigend in 2006
2003/'04–2005/'06	= oogstjaar, boekjaar enz., 2003/'04 tot en met 2005/'06

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag

Prepress

Centraal Bureau voor de Statistiek - Facilitair bedrijf

Omslag

TelDesign, Rotterdam

Inlichtingen

Tel. (088) 570 70 70
Fax (070) 337 59 94
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

Bestellingen

E-mail: verkoop@cbs.nl
Fax (045) 570 62 68

Internet

www.cbs.nl

1. Introductie

In de definitieve raming van het jaar 2005 is de bbp-groei uitgekomen op 2,0 procent. Dit betekent een opwaartse bijstelling van het laatste cijfer dat naar buiten was gebracht met 0,5 procentpunt. Vergeleken met de eerste cijfers over de economische groei in 2005, gepubliceerd in februari 2006, is er sprake van een bijstelling met 1,1 procentpunt. Het bijstellen van eerder uitgebrachte cijfers vloeit voort uit het bijstellingenbeleid van het CBS. In het kader van dit beleid worden de ramingen van de economische ontwikkelingen op verschillende momenten bijgesteld op basis van het meest recente beschikbare bronmateriaal. Het verschil van 1,1 procentpunt tussen de eerste raming en de definitieve raming is vergeleken met eerdere jaren hoog.

In deze notitie wordt een overzicht gegeven van de verschillende ramingen die het CBS voor het verslagjaar 2005 heeft gepubliceerd. Toegelicht wordt welke bijstellingen hebben plaats gehad en wat daarvan de oorzaak is geweest.

2. Eén jaar, vijf ramingen

Het CBS publiceert in de loop van de tijd verschillende keren over de ontwikkeling van de Nederlandse economie in een bepaalde periode. Dit volgt uit het streven om steeds actuele cijfers te publiceren die aansluiten bij de informatie die op dat moment beschikbaar is. In staat 1 wordt een overzicht gegeven van de verschillende ramingen van jaarcijfers en het moment waarop deze worden gepubliceerd.

Staat 1
Overzicht van de jaarramingen

Benaming	Afkorting	Releasetijdstip
Flashjaarraming	FJR	Half februari jaar t+1
Jaarraming op basis van Reguliere kwartalen	JRKR	Begin april jaar t+1
Voorlopige jaarraming	VJR	Begin juli jaar t+1
Nader voorlopige jaarraming	NVJR	Begin juli jaar t+2
Definitieve jaarraming	Def	Begin juli jaar t+3

Anderhalve maand na afloop van een kwartaal wordt de eerste CBS-raming van de economische groei van dat kwartaal naar buiten gebracht. Dit is de zogenaamde flash-raming. De flash-raming wordt gemaakt op basis van de eerste response van de maand- en kwartaalenquête. Voor een aantal variabelen zijn op dat moment nog geen directe gegevens beschikbaar. Drie maanden na afloop van een kwartaal komt het CBS naar buiten met de Reguliere Kwartaalraming (RKR), deze is gebaseerd op meer bronmateriaal dan de flash-raming.

Met de flash van het vierde kwartaal, die in februari wordt gepubliceerd, wordt ook een eerste raming gemaakt van het zojuist afgesloten jaar. Deze flashjaarraming (FJR) bestaat uit de flashraming van het vierde kwartaal en de (bijgestelde) reguliere kwartaalramingen van het eerste, tweede en het derde kwartaal. Begin april volgt de tweede jaarraming (JRKR) bij de publicatie van de actualisering van de kwartaalcijfers voor het vierde kwartaal.

In juli worden de jaarcijfers van de Nationale rekeningen gepubliceerd. Deze cijfers volgen een cyclus van drie jaar. Van het meest recente jaar wordt voor het eerst een raming gepubliceerd in juli van het jaar t+1, de voorlopige jaarraming. Deze raming wordt vervolgens nog tweemaal herzien: anderhalf jaar na afloop van het verslagjaar in juli van het jaar t+2 (de nader voorlopige jaarraming) en twee en een half jaar na afloop van het verslagjaar in juli van het jaar t+3 (de definitieve jaarraming). De eerder gepubliceerde kwartaalramingen worden daarbij steeds consistent gemaakt met de laatst beschikbare jaarramingen.

3. Raming bbp-groei in 2005

In de periode februari 2006–juli 2008 heeft het CBS vijfmaal gepubliceerd over de bbp-groei in 2005. Staat 2 geeft een overzicht van de opeenvolgende ramingen van de volumemutatie van het bbp tegen marktprijzen, voor de jaren 2001–2005.

Staat 2
Raming bbp-groei (marktprijzen)

	FJR	JRKR	VJR	NVJR	Def
<i>%-volumemutatie t.o.v. jaar eerder</i>					
2005	0,9	1,1	1,5	1,5	2,0
2004	1,3	1,4	1,7	2,0	2,2
2003	-0,8	-0,7	-0,9	-0,1	0,3
2002	0,3	0,2	0,2	0,6	0,1
2001	1,1	1,1	1,3	1,2	1,4

De flashraming voor 2005, gepubliceerd in februari 2006 laat een bbp-groei zien van 0,9 procent. Bij de definitieve jaarraming, uitgebracht in juli 2007, bedroeg de economische groei 2,0 procent. Dit betekent een opwaartse bijstelling met 1,1 procentpunt.

Staat 3
Ramingsverschillen bbp-groei

	Flash-RKR	RKR-VJ	VJ-NVJ	NVJ-Def	Flash-Def	Absolute som
<i>%-punt</i>						
2001	0,0	0,2	-0,1	0,2	0,3	0,5
2002	-0,1	0,0	0,4	-0,5	-0,2	1,0
2003	0,1	-0,2	0,8	0,4	1,1	1,5
2004	0,1	0,3	0,3	0,2	0,9	0,9
2005	0,2	0,4	0,0	0,5	1,1	1,1

Het verschil van 1,1 procentpunt tussen de flashraming en de definitieve raming is vergeleken met eerdere jaren hoog. Uit staat 3 blijkt dat alleen het jaar 2003 een even grote bijstelling kende. De grootte van de bijstelling van het jaar 2005 valt in het bijzonder op, daar in de ramingen van de jaren 2002, 2003 en 2004 de benchmarkrevisie (2001) van de Nationale Rekeningen een rol speelde¹⁾. Voor de ramingen van het jaar 2005 ontbrak dit element. Uit dezelfde staat is op te maken dat in de relevante jaren de revisie-overgangen samenvallen met de grootste bijstellingen (2002: -0,5; 2003: 0,8; 2004: 0,3).

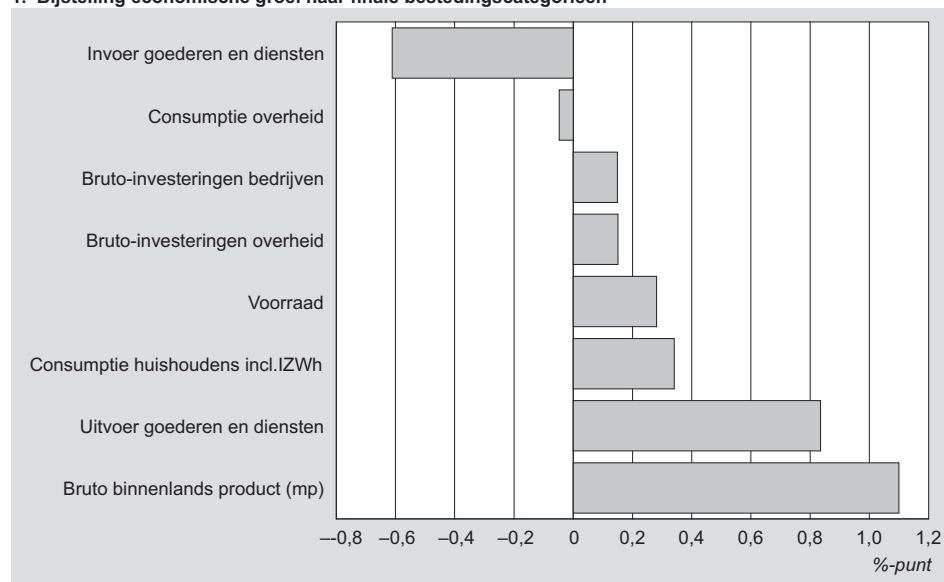
In staat 3 is ook de maatstaf 'van som van de absolute verschillen' opgenomen. Deze maatstaf geeft een indicatie over het verloop van het ramingsproces. Hoe lager deze waarde, des te beter convergeren de opeenvolgende ramingen. Uit de cijfers blijkt dat voor het jaar 2005 de richting van de bijstelling 'goed' was verlopen; elke nieuwe raming was een stapje dichterbij de definitieve raming.

¹⁾ Een benchmarkrevisie vindt eens in de 5 tot 10 jaar plaats. Het doel van een benchmarkrevisie is onder meer om veranderingen in concepten, classificaties en definities die in de loop van de jaren in internationaal verband zijn afgesproken in één keer door te voeren in de nationale rekeningen. Daarnaast wordt aansluiting gezocht bij nieuwe of herziene broninformatie. Ook worden vernieuwingen in de methoden van de ramingen doorgevoerd. De laatste revisie vond plaats met als referentiejaar 2001. De resultaten daarvan zijn gepubliceerd in 2005.

4. Bestedingsmethode

Een van de manieren om het bbp te bepalen is de bestedingsmethode. Hierbij wordt het bbp berekend als som van de consumptie, de investeringen, verandering van de voorraden en het uitvoersaldo (uitvoer minus invoer). Bijstellingen van de bbp-groei kunnen zodoende worden toegerekend aan de verschillende finale bestedingscomponenten²⁾. In figuur 1 wordt aangegeven welke bijstellingen er plaats hebben gevonden bij de verschillende bestedingscategorieën.

1. Bijstelling economische groei naar finale bestedingscategorieën

In de figuur is te zien dat de bijstellingen bij de invoer en uitvoer van goederen en diensten (gewogen aan de hand van hun relatieve omvang) het grootst zijn geweest. Deze bijstellingen zijn tegengesteld zodat ze elkaar gedeeltelijk compenseren. Dit is geen toeval aangezien de bijstelling van de invoer en uitvoer in belangrijke mate wordt verklaard door wederuitvoer. Van wederuitvoer is sprake als een Nederlandse ingezetene een product invoert en dat product zonder noemenswaardige verdere bewerking weer uitvoert. De wederuitvoer beslaat een groot deel van de buitenlandse handel van Nederland. Een bijstelling in de wederuitvoer heeft dus zowel invloed op de bijstelling van de invoer als van de uitvoer. De tegengestelde (grote) bijstellingen leidde ertoe dat de invloed van de in- en uitvoer op de totale bijstelling zich beperkte tot per saldo 0,2 procentpunt³⁾.

Van de overige componenten van de finale droeg de consumptie door huishoudens en IZWh⁴⁾, gelijk aan die van de voorraadmutatie, met 0,3 procentpunt, het meest bij aan de totale bijstelling van het bbp. In het algemeen kan worden gesteld dat de bijstelling redelijk gelijkmatig is verdeeld over de onderscheiden categorieën.

4.1 Consumptie

De raming van de consumptie door huishoudens bedraagt in totaal 0,7 procentpunt. De bijstelling JRKR-VJR van 0,4 procentpunt wordt grotendeels veroorzaakt door herziene ramingen van diensten geleverd door banken en verzekeringsinstellingen en in mindere mate door medische en maatschappelijke diensten.

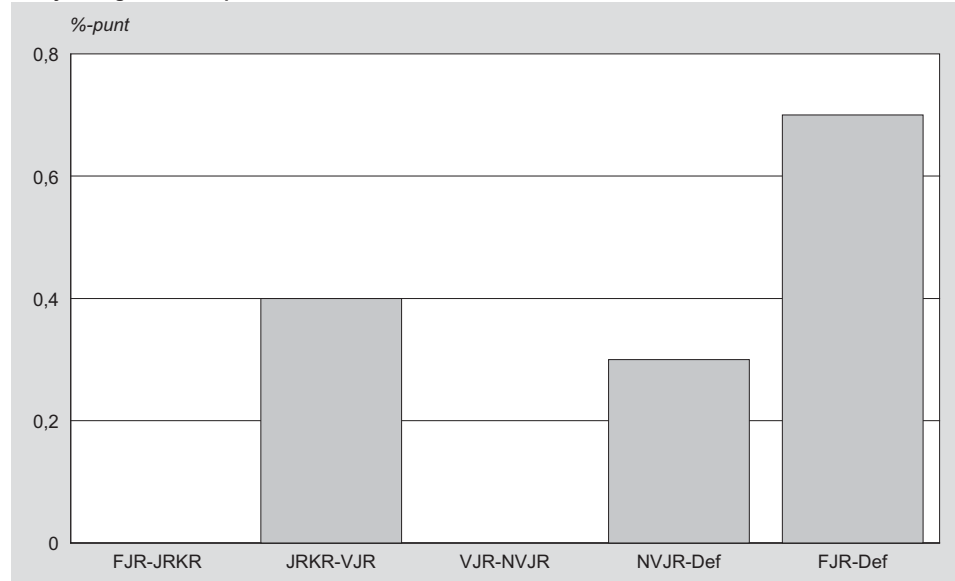
²⁾ Dit gebeurt door de componenten te wegen aan de hand van hun relatieve omvang in het bbp van 2005.

³⁾ Een *opwaartse* bijstelling van de invoer leidt *ceteris paribus* tot een *neerwaartse* bijstelling van het bbp omdat de invoer in mindering wordt gebracht op de Nederlandse productie (en dus het bbp).

⁴⁾ Instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens.

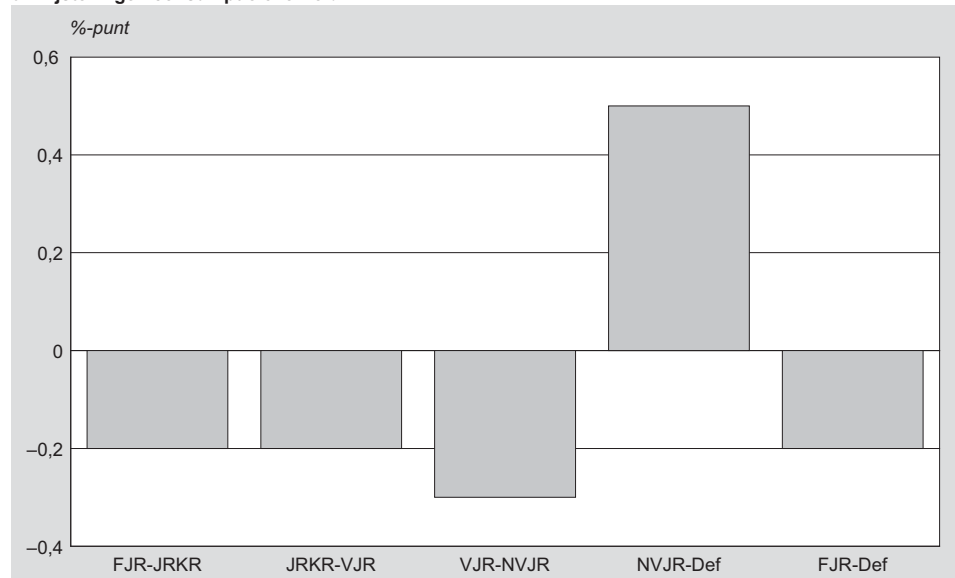
De bijstelling NVJR-Def van 0,3 procentpunt is voor het grootste deel te herleiden naar de consumptie van Nederlanders in het buitenland. Bovendien zijn de aankopen op het gebied van telecommunicatie en sport/cultuur/recreatie hoger geraamd.

2. Bijstellingen consumptie huishoudens

Bij de consumptie overheid zijn zowel bijstellingen naar boven als naar beneden te vinden. Dit resulteerde uiteindelijk in een gering verschil van $-0,2$ procentpunt tussen FJR en Def, maar wel in grotere tussentijdse aanpassingen. De volumedaling van 0,3 procentpunt tussen VJR-NVJR is het gevolg van een lagere consumptie uit eigen productie. De volumestijging tussen NVJR-Def kan grotendeels toegeschreven worden aan een grotere consumptie van gezondheidszorg (uitkeringen in natura) en onderwijs.

3. Bijstellingen consumptie overheid

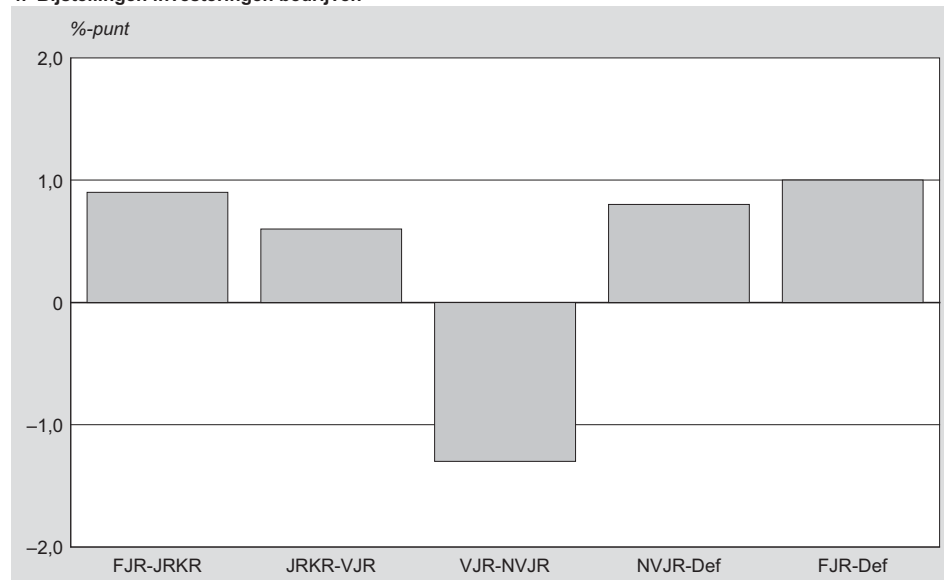

4.2 Investerings

De bijstellingen van de investeringen bedrijven kennen een grillig verloop. Die tussen JRKR-VJR zijn toe te schrijven aan investeringen in licenties en royalty's door Bijzonder Financiële Instellingen (BFI's) waar nieuwe gegevens voor beschikbaar kwamen. Tussen

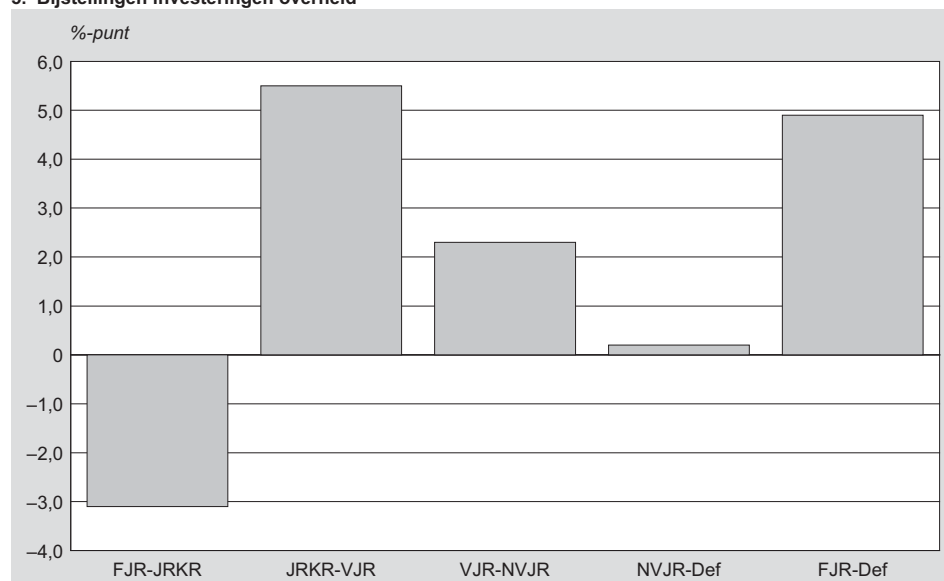
VJR-NVJR is de volumedaling vooral toe te schrijven aan de investeringen in computers. Bovendien drukte een aanpassing van de royalty's en licenties door de BFI's het volume. Daarnaast zijn de investeringen in nieuwbouwwoningen naar beneden bijgesteld. De bijstelling van de investeringen NVJR-Def vloeien voort uit nieuwe informatie uit verschillende investeringsenquêtes.

4. Bijstellingen investeringen bedrijven

Bij de investeringen overheid bedroeg de totale bijstelling tussen FJR en Def 4,9 procentpunt. De JRKR-raming week sterk af van de overige ramingen, waardoor de bijstelling tussen FJR-JRKR en tussen JRKR-VJR groot was. Deze grote afwijking is bijna volledig toe te schrijven aan bijstellingen aan de ramingen van het gemeentecijfer. Voor de overheid worden jaarlijks niveauramingen gemaakt op basis van administratieve gegevens. In de loop van de tijd komt er steeds meer materiaal beschikbaar. Gegevens over de lagere overheden zijn echter pas bij de definitieve raming beschikbaar. Hierdoor kunnen de ramingen sterk fluctueren.

5. Bijstellingen investeringen overheid

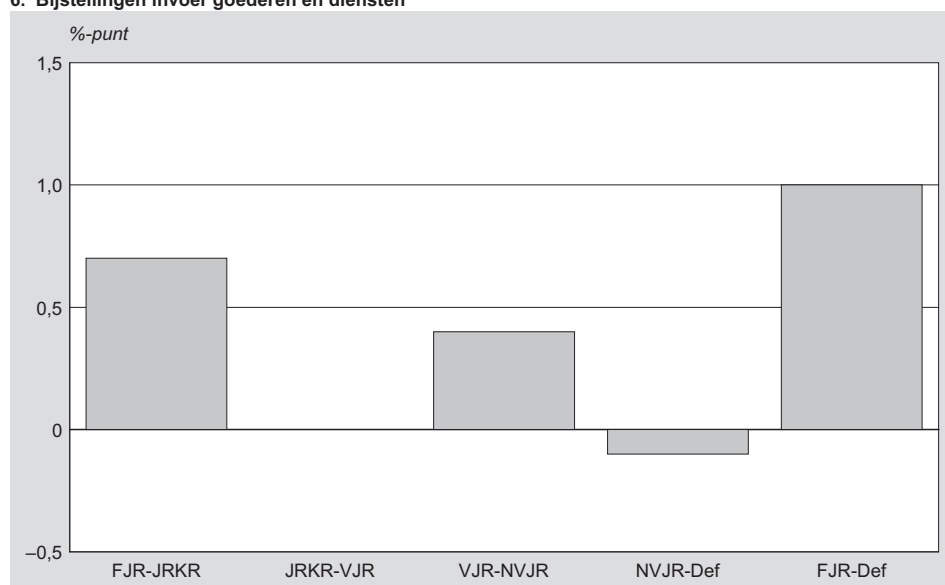

4.3 Internationale handel

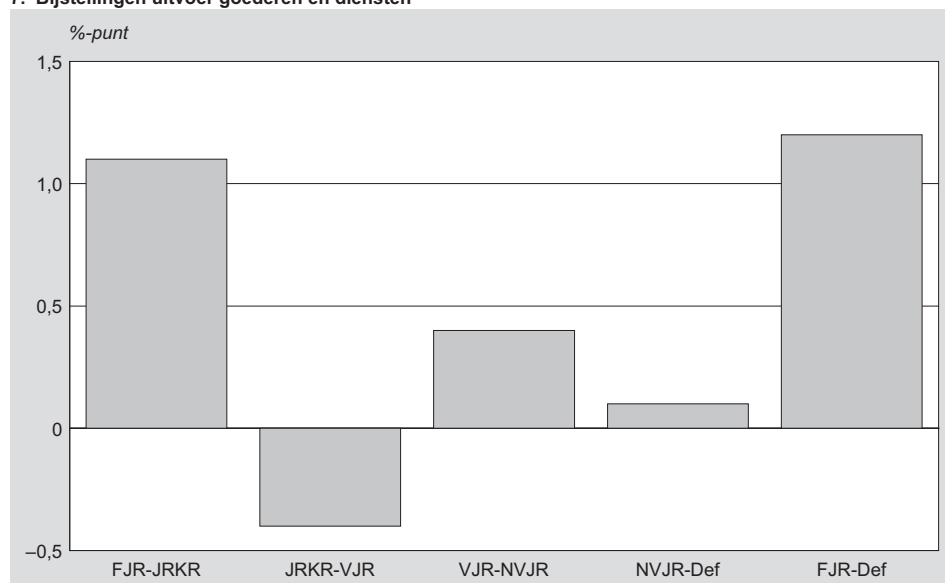
De nettobijdrage van de internationale handel aan de bijstelling van de economische groei was voor het jaar 2005 beperkt. Uit figuur 6 en 7 is op te maken dat een bijstelling van de invoer van goederen en diensten veelal werd gevolgd door een vergelijkbare bijstelling van de uitvoer. Dit heeft te maken met het feit dat Nederland een grote rol heeft in de doorvoer van goederen binnen Europa (wederuitvoer).

De positieve bijstelling tussen VJR-NVJR in zowel de invoer als de uitvoer is het gevolg van de positieve bijstellingen van de internationale handel in diensten. Bij de raming van de FJR is er geen bron beschikbaar voor de in- en uitvoer van diensten. De raming is daarom gebaseerd op een extrapolatie van het laatst bekende kwartaal. Voor de VJR is er wel een bron beschikbaar, waardoor de bijstelling ten opzichte van de flashraming soms aanzienlijk kan zijn. De bijstelling VJR-NVJR had vooral te maken met nieuwe informatie omtrent royalty's en licenties..

6. Bijstellingen invoer goederen en diensten

7. Bijstellingen uitvoer goederen en diensten

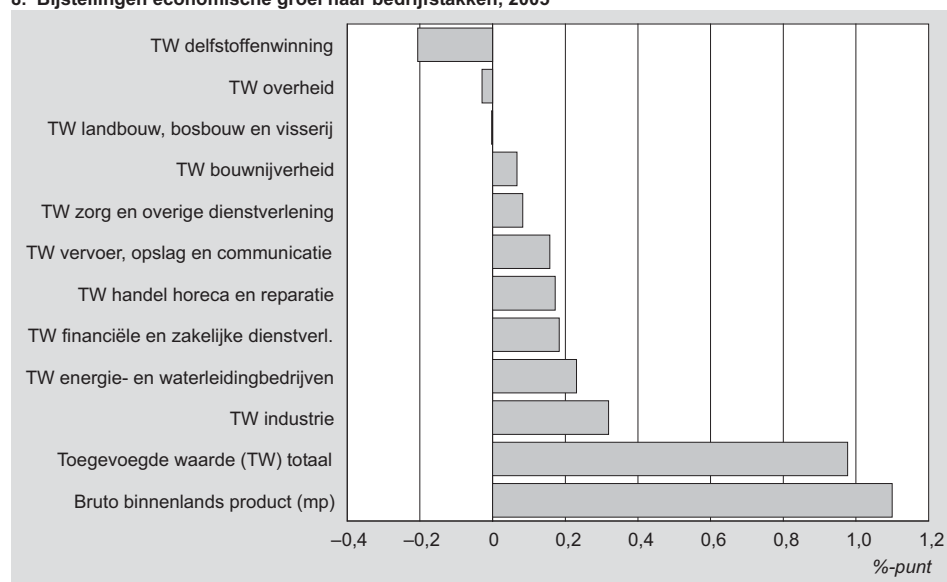
5. Productiemethode

De tweede manier om het bbp te berekenen is volgens de productiemethode. Daarbij wordt de toegevoegde waarde (productie minus verbruik) van alle bedrijfstakken binnen de Nederlandse economie opgeteld. Op deze wijze kan de bijdrage van de bedrijfstakken aan de bbp-bijstelling worden bepaald.

In figuur 8 zijn de bijdragen van de bijstellingen voor de verschillende bedrijfstakken samengebracht⁵⁾. Afgezien van de bijstellingen van de toegevoegde waarde in de bedrijfstakken, wordt ongeveer 10 procent van de bijstelling van de economische groei verklaard door bijstellingen van productgebonden belastingen en subsidies.

De industrie heeft de grootste invloed gehad op de bijstelling van de toegevoegde waarde. Daarnaast vallen grote tegengestelde bijstellingen op van de energie- en waterleidingbedrijven en delfstofwinning op. Dit is het gevolg van herstructurering binnen deze bedrijfstakken, waardoor een onderdeel van de bedrijfstak delfstofwinning terecht is gekomen bij de bedrijfstak energie- en waterleidingbedrijven. Deze wijziging heeft per saldo geen invloed op het bbp gehad.

8. Bijstellingen economische groei naar bedrijfstakken, 2005

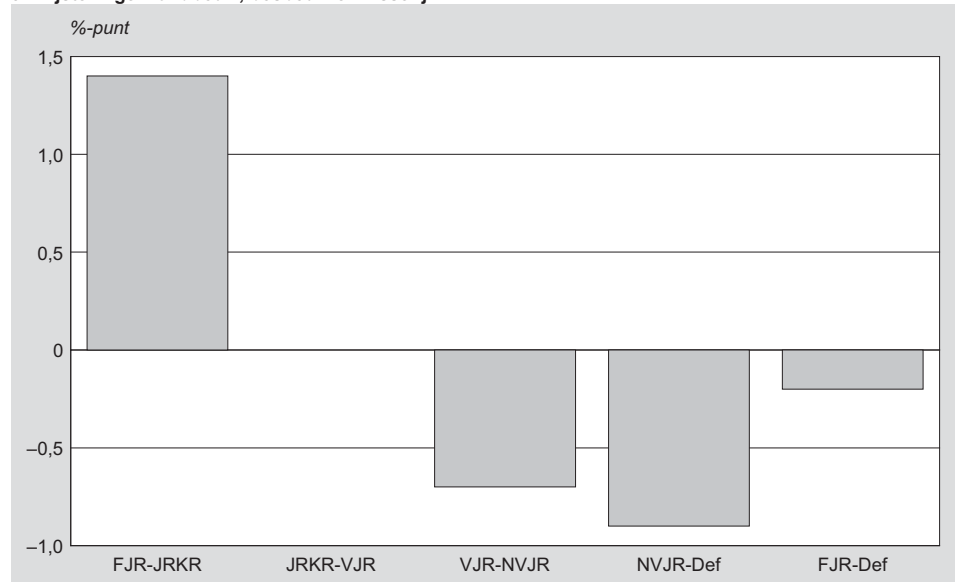

5.1 Landbouw, bosbouw en visserij

De bijstelling bij de landbouw tussen de FJR en Def bedraagt 0,2 procentpunt. Uit figuur 9 is op te maken dat deze minimale bijstelling wordt voorafgegaan door forsere bijstellingen. De bijstelling tussen de FJR en JRKR is met 1,4 procentpunt het grootst. Dit komt doordat voor de landbouw aan het eind van het jaar gedetailleerde voorlopige jaarcijfers (raming van het Landbouw Economisch Instituut, LEI) beschikbaar komen. De gegevens van het LEI vormen ook voor de latere jaarramingen de belangrijkste bron. Naast het feit dat deze brongegevens bijgesteld worden, komen in latere instantie ook andere aanvullende bronnen beschikbaar.

⁵⁾ Dit gebeurt door de componenten te wegen aan de hand van hun relatieve omvang in het bbp van 2005.

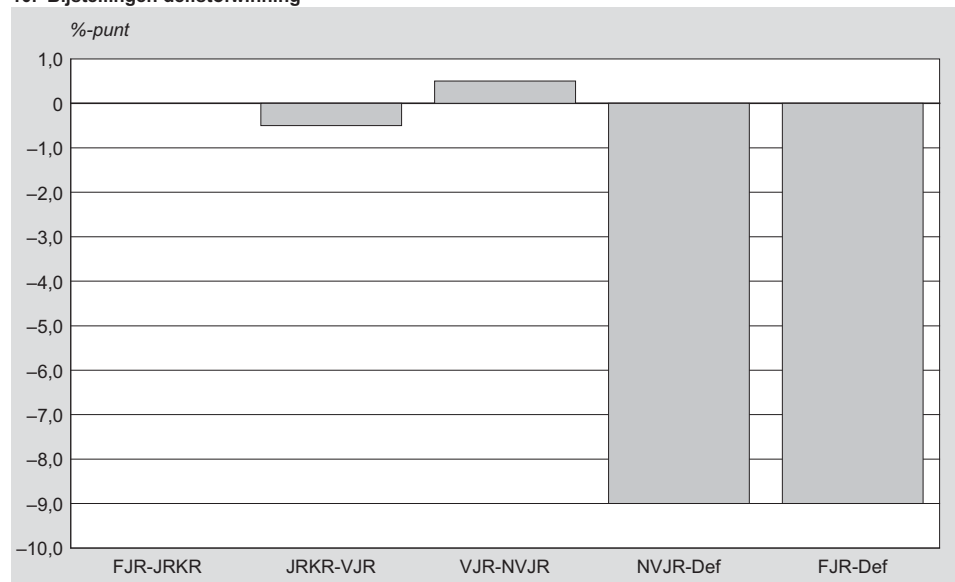
9. Bijstellingen landbouw, bosbouw en visserij

5.2 Delfstofwinning

De bijstellingen van het groeicijfers in de bedrijfstak delfstofwinning in 2005 werd gekenmerkt door een grote bijstelling naar beneden tussen het NVJR en Def. Dit was het gevolg van de eerdergenoemde herstructurering binnen de bedrijfstakken energie- en waterleidingbedrijven en die van delfstofwinning. De verschuiving tussen deze bedrijfstakken heeft enerzijds geleid tot een grote negatieve bijstelling in de bedrijfstak delfstofwinning en anderzijds tot een grote positieve bijstelling in de bedrijfstak energie- en waterleidingbedrijven.

10. Bijstellingen delfstofwinning

5.3 Industrie

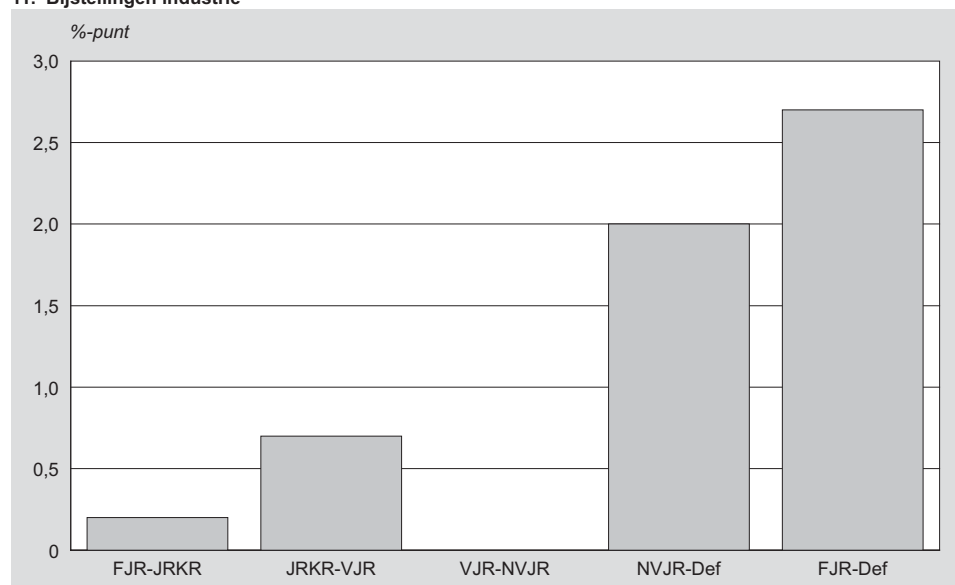
De industrie kende in 2005 belangrijke bijstellingen van de toegevoegde waarde, die van grote invloed zijn geweest op de bijstellingen van het bbp. Vooral de bijstelling van NVJR naar Def springt in het oog. De totale bijstelling van 2,7 procentpunt heeft voor 0,3 procentpunt bijgedragen aan de bijstelling van de economische groei. Voor veruit het grootste deel van deze bijstellingen waren de volgende industrieën verantwoordelijk:

voedings- en genotsmiddelenindustrie, metaalindustrie, elektrotechnische industrie en chemische basisproductenindustrie.

De bijstellingen kunnen in belangrijke mate verklaard worden uit de volgende drie punten die allen hebben te maken met de beperkingen van de kwartaalstatistiek (KS) als schatting van de productie statistiek (PS)⁶⁾. De PS komt pas bij de definitieve jaarraming beschikbaar. In de KS worden alleen grote eenheden (grootteklassen 6 tot en met 9) uitgevraagd naar de omzet van hun hoofdactiviteiten. Dit geeft een aantal beperkingen waaronder:

- Efficiëntie-effect: Aangezien in de KS geen informatie beschikbaar is over het intermediair verbruik, wordt de ontwikkeling van het verbruik gelijk verondersteld aan de ontwikkeling van de omzet. Dit betekent dat er geen rekening wordt gehouden dat in de loop van de tijd normaalgesproken de efficiëntie toeneemt. De bijstelling van de toegevoegde waarde bij de voeding- en genotsmiddelenindustrie, maar ook bij de basischemie wordt vooral verklaard door een grotere efficiëntie.
- Kleine-grootteklassen-effect: Aangezien in de KS alleen de grote bedrijfseenheden zijn opgenomen, wordt de groei-ontwikkeling van de kleine bedrijfseenheden in dezelfde bedrijfstakken gelijk verondersteld aan die van de grote bedrijfseenheden. De bijstelling van de metaalproductenindustrie wordt grotendeels verklaard uit een hogere groei bij de kleine eenheden ten opzichte van de grote eenheden. De KS voor metaalproductenindustrie is kwetsbaar voor overschatting of onderschatting van de kleine eenheden aangezien zo'n 50 procent van de toegevoegde waarde in deze bedrijfstak door de kleine grootteklassen worden gegenereerd.
- Nevenactiviteiten-effect: Naar nevenactiviteiten van de industrie zoals handelsactiviteiten wordt in de KS niet gevraagd. Met betrekking tot 2005 bleek in de PS de nevenactiviteiten van met name de elektrotechnische industrie sterker gegroeid dan de hoofdactiviteit.

11. Bijstellingen industrie

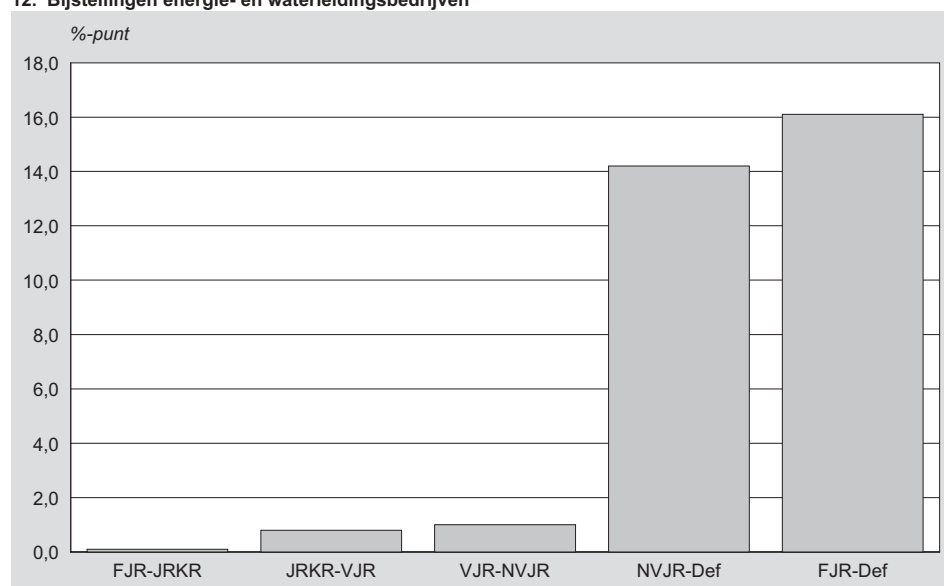
5.4 Energie-en waterleidingen

Zoals al in paragraaf 5.2 is gemeld, heeft als gevolg van herstructurering een verschuiving plaats gevonden tussen de bedrijfstakken energie- en waterleidingbedrijven en die van delfstofwinning. Dit is van invloed geweest op de samenstelling van (de bijstelling

⁶⁾ De kwartaalstatistiek is een op kwartaalbasis uitgevoerde enquête onder bedrijven. De steekproef is van een beperkte omvang en er wordt een beperkt aantal gegevens uitgevraagd. De productiestatistiek is een jaarlijkse enquête, ook onder bedrijven, maar van een grotere omvang en met een uitgebreidere vragenlijst.

van) het bbp, maar niet op het saldo. Deze herstructurering is in figuur 11 terug te vinden als de sterke bijstelling in het ramingscijfer tussen NVJR en Def.

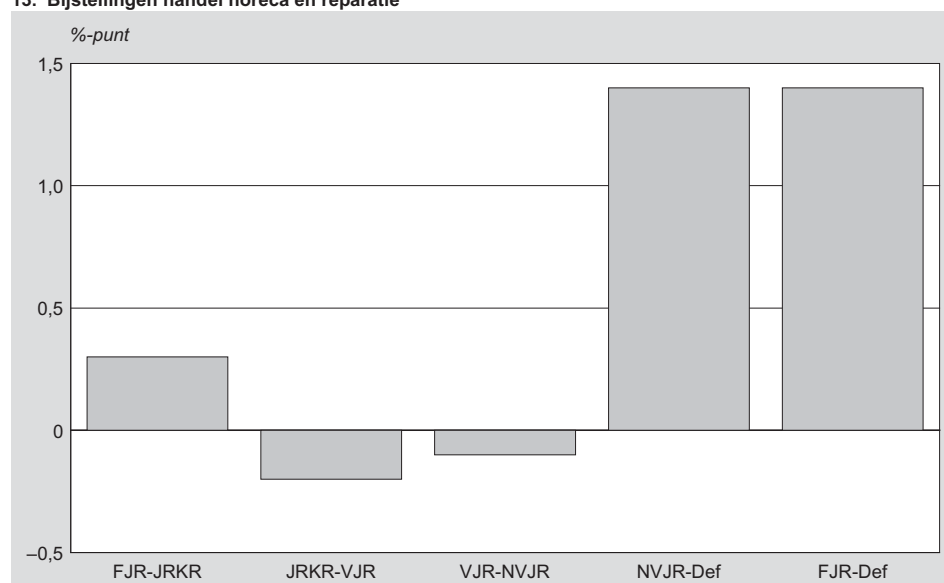
12. Bijstellingen energie- en waterleidingsbedrijven

5.5 Handel, horeca en reparatie

De bedrijfstak handel, horeca en reparatie is in het jaar 2005 tussen NVJR en Def aanzienlijk bijgesteld. Vooral het volume van de groothandel is opwaarts bijgesteld, 1,3 procentpunt van de totale bijstelling van 1,4 procentpunt kan herleid worden naar de bijstelling van de groothandel. Bij NVJR was de raming van het intermediair gebruik te hoog. Voor de definitieve raming konden de gedetailleerde gegevens van de productiestatistiek (PS) worden ingezet, waardoor het intermediair gebruik naar beneden bijgesteld moest worden. Hierdoor kwam het volume van de toegevoegde waarde van de groothandel hoger uit. Daarnaast zorgde een positieve bijstelling van de horecaraming, gecombineerd met een negatieve bijstelling van de raming van de autohandel, voor een positieve bijdrage van 0,1 procentpunt aan de totale bijstelling. Tezamen deden deze factoren de raming van het groeicijfer van de bedrijfstak met 1,4 procentpunt doen toenemen.

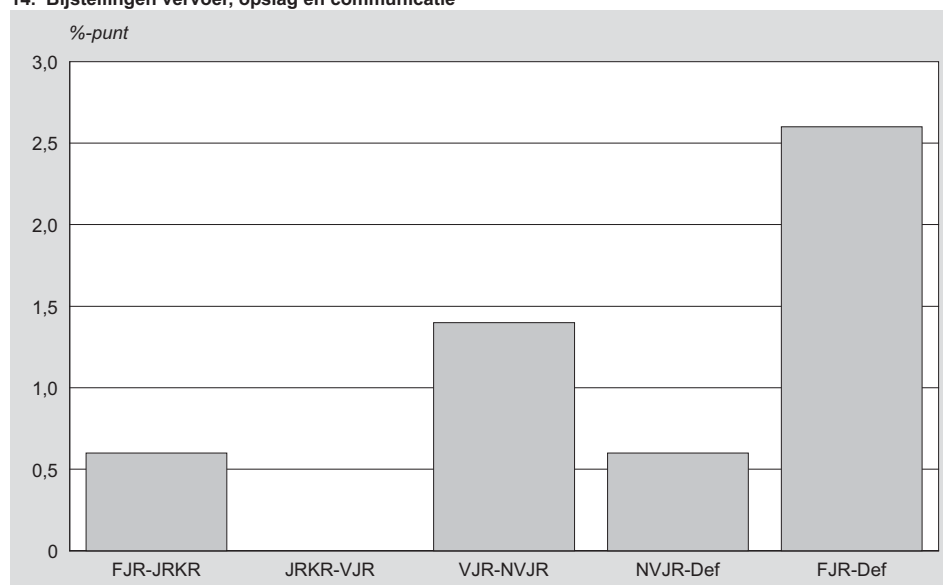
13. Bijstellingen handel horeca en reparatie

5.6 Vervoer, opslag en communicatie

Bij de bijstelling voor de bedrijfstak vervoer, opslag en communicatie valt de grote bijstelling tussen VJR en NVJR op. Deze bijstelling komt bijna geheel voor rekening van de luchtvaart en post en telecommunicatie. Bij de luchtvaart was dit het gevolg van een hogere bezettingsgraad dan aanvankelijk werd geraamd. De bijstelling tussen NVJR-Def komt voort uit aanpassingen van de ramingen voor post en telecommunicatie en dienstverleningen t.b.v. het vervoer. Bij de post kwam dit voort uit een niet eerder onderkende rendementsverbetering van postkantoren. Kleinere onrendabele postagentschappen fuseerden of werden afstoten.

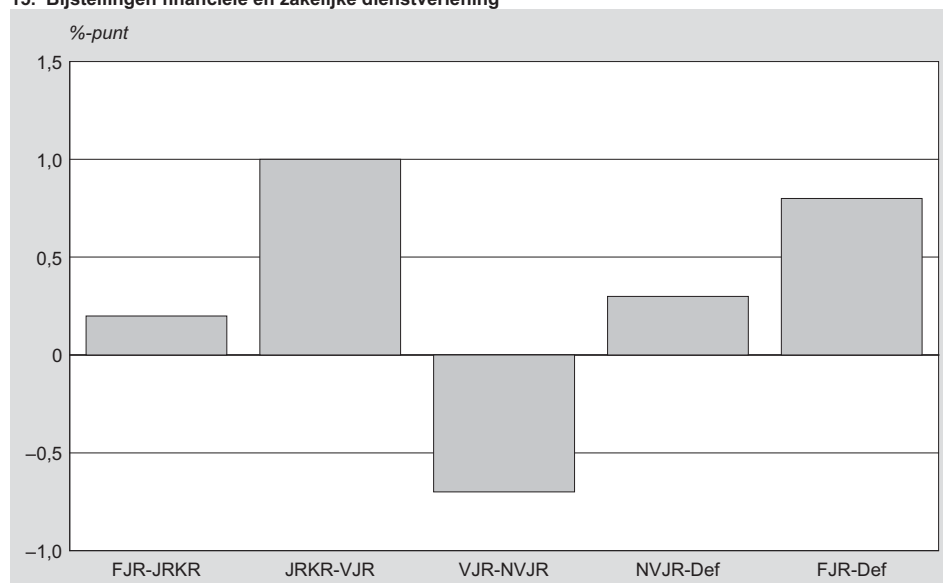
14. Bijstellingen vervoer, opslag en communicatie

5.7 Financiële en zakelijke dienstverlening

De cijfers voor de bedrijfstak financiële en zakelijke dienstverlening in 2005 zijn niet zo sterk bijgesteld als in de jaren hiervoor. Dit heeft vooral te maken met het ontbreken van de revisiebreuk die toen een belangrijke rol speelde. Bij de provisie banken is vanaf de nader voorlopige jaarraming voor 2005 een nieuwe methode voor de raming van de

15. Bijstellingen financiële en zakelijke dienstverlening

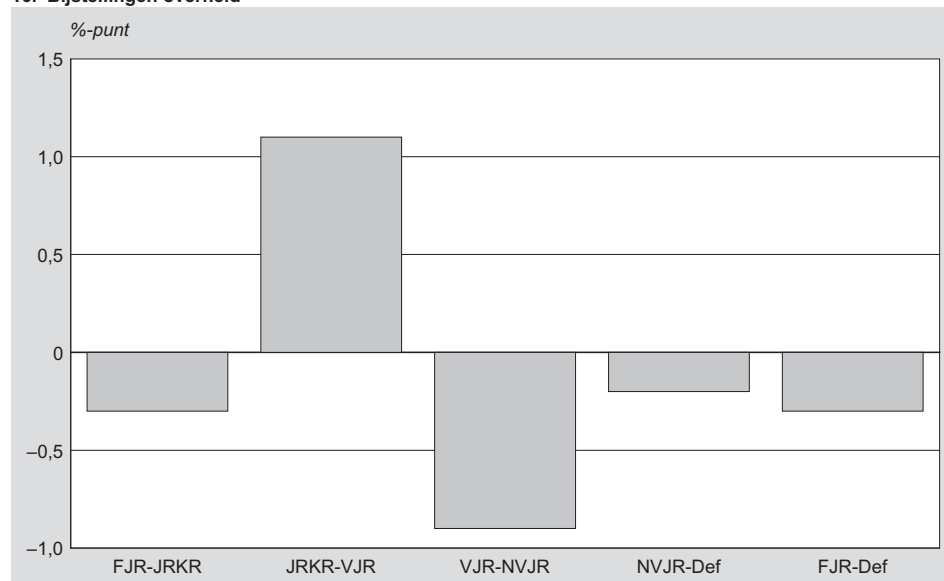

volumemutatie geïntroduceerd. De wijziging heeft mede de negatieve bijstelling tussen VJR-NVJR bewerkstelligd.

5.8 Overheid

Met een bijstelling van -0,3 procentpunt tussen FJR en Def kan gezegd worden dat de totale bijstelling van de toegevoegde waarde van de overheid bijzonder laag is. Er was wel sprake van een tegengestelde bijstelling van +1,1 procentpunt tussen JRKR en VJR respectievelijk -0,9 procentpunt tussen VJR en NVJR. Dit hing samen met het gebruik van een nieuwe bron voor het rijk.

16. Bijstellingen overheid

6. Overzicht bijstellingen 2001–2005

De afgelopen jaren zijn de bijstellingen steeds fors te noemen. Vooral voor de jaren 2003, 2004 en 2005 waren de bijstellingen aanzienlijk en bovendien steeds positief. Dit zou kunnen duiden op een systematische fout. De verleiding kan dan ontstaan om de raming met een vast percentage te verhogen.

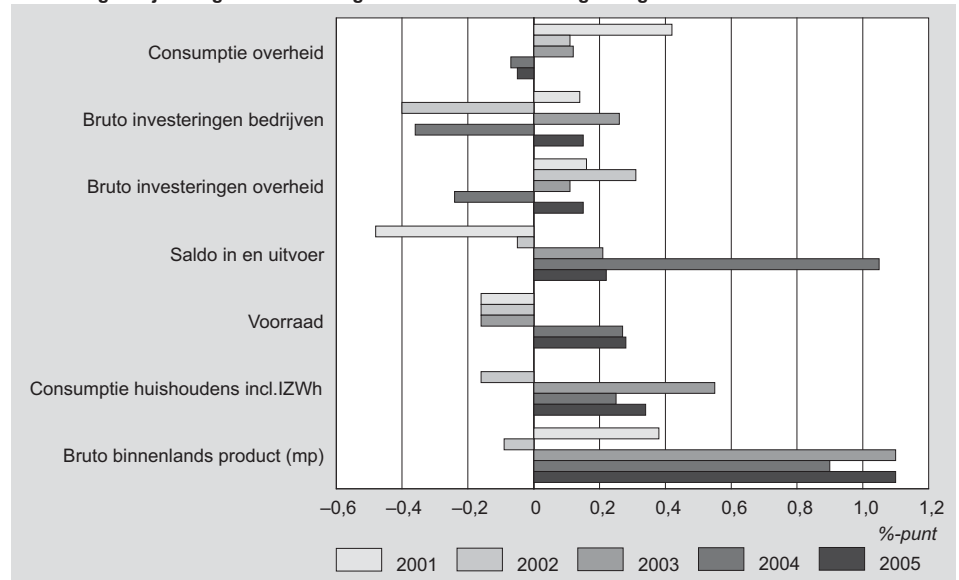
Het bbp is het resultaat is van een reeks van gecumuleerde cijfers. Een mogelijke systematische fout moet dan ook terug te vinden zijn in (een combinatie van) een beperkt aantal achtergrondcijfers. Om dit na te gaan is in figuren 17 de gewogen bijstelling van de economische groei naar finale bestedingscategorieën weergegeven voor de jaren 2001–2005. Figuur 18 is eenzelfde weergave, maar dan uitgesplitst naar bedrijfstak.

Staat 4
Categorieën van finale bestedingen en toegevoegde waarde, gewogen naar bbp, met de grootste positieve bijstelling in de jaren 2001–2005

	Finale bestedingen	Toegevoegde waarde
2001	Consumptie overheid en saldo in/uitvoer	Financiële en zakelijke dienstverlening
2002	Bruto-investeringen bedrijven	Financiële en zakelijke dienstverlening
2003	Consumptie huishoudens	Handel, horeca en reparatie
2004	Saldo in/uitvoer	Financiële en zakelijke dienstverlening en industrie
2005	Consumptie huishoudens	Industrie

In staat 4 zijn de finalebestedingscategorieën en de bedrijfstakken met de grootste, naar bbp gewogen positieve bijstellingen opgenomen. Uit staat 4 is op te maken dat bij de finale bestedingen de consumptie huishoudens en het saldo in/uitvoer, gewogen naar bbp, tot tweemaal toe de grootste positieve bijstelling kenden. De consumptie overheid en de bruto investeringen bedrijven kenden elk éénmaal de grootste positieve bijstelling. Bij de bedrijfstakken kende de financiële en zakelijke dienstverlening tot drie maal toe de grootste bijstelling. Voor de industrie geldt dit twee maal en de handel, horeca en reparatie kende éénmaal de grootste positieve bijstelling.

17. Gewogen bijstelling economische groei naar finale bestedingscategorieën

18. Gewogen bijstelling economische groei naar naar bedrijfstakken

